

Cracki Glos (14 sierpnia 1789)

CRACKI

G Ł O S

Jasnie Wielmożnego

C Z A C K I E G O

PODCZASZEGO W. KORONNEGO

POSŁA z WOIEWODZTWA CZERNIECHOWSKIEGO

Na Sessyi Seymowej Dnia 14. Sierpnia 1789. R.

M I A N Y

NAYIASNIEYSZY KROLU! PANIE MOY MIŁOSCIWY
PRZESW: SKONFEDEROWANE RZEPLITEY STANY.

ZE odbierający namiestniczość od nadaiącego, dopełniać i uprzedzać nawet chęci iego powinien, niewątpliwą jest prawdą: milczeć zatem w materyi uzalania się Jego, temu, który od części wolnego w sobie Narodu udział Prawodawczy ma mocy, nieodpuszczonym jest grze-

A

XVIII. 2. 875

<http://rcin.org.pl>

chem. Z tego więc powodu podnoszę głos mój do Was Najjaśniejsze Stany!

Były uzalania się w Narodzie na nader kosztowny Sztab generalny, ten jednak w swej nieskazytelności zachowanym został: mowić o nim każdy wolny Obywatel ma prawo, wzruszać zaś go chyba ten zechce, któryby wyrokom najwyższym sprzeciwić się zamyślał. Wolność dawałaby Prawo mowienia, lecz widok bezskuteczności usta moje zamyka: wolności jednak mowienia i czynienia tam nieopuszczam, gdzie zapobieżenie złemu nie niepodobną do wykonania uznaję rzeczą. Są mowię, żale na dawny Sztab generalny, niebyłoby to ich podwojeniem, gdybyśmy pierwej Sztab generalny w swym komplecie okazali przed Narodem, niżeli obiecane i tak oczekiwane Wojsko? — W tym więc zamiarze podaję projective zalecenie Komisji Wojskowej, ażeby dotąd na nowy Sztab generalny niefortragowała, dopokiby dawne przynajmniej Regimenta skompletowanemi niebyły.

Nayiasnieysze Stany! idzie tu o zapobieżenie dość powszechnym uskarżaniom się, idzie o sławę nieskażoną ninieyszego Seymu. Im kto jest świetnieyszym, tym czyny iego odmienniey tłomaczone bywaią. Są tacy zapewne, ktorzy, źle chętni czynnościom naszym, radziby opaczoną szczerym chęciom naszym dać postać, z nagłości ustanowionych Generałow, ważyliby się twierdzić, iż rangi dla rekommendowanych, lecz nie rekommendowani dla rang są ustanowieni.

Potwarz łatwo zniszczenie, gdy sposobem Prawa przez nas napisanym, odłożemy ustanowienie nowych Generałow; a pod ten czas rzekniem, nie my lecz ow Prawodawca niech będzie hańbą okryty, który nie Osoby do Praw, lecz Prawa do Osob stosuje, któremu przez mniey potrzebny wydatek, marnotrawienie Skarbu publicznego nałogiem się stało.

Łączę głos moy dla oświadczenia szacunku i poważania zarekommendowanym, ze czią ich talenta wspominam, znam dobrze, iż rekommen-

dujący nie proponowaliby takich, którzyby publicznemu zaufaniu odpowiedzieć nie byli w stanie; lecz znam równie, iż pierwey o wielości Woyska, nim o fortragowaniu Prawo sta-
neło; zatym fortragowanie iuż do liku Woy-
ska ustanowionego należy. Nadto Kraie, ktore
tylko troskliwe o swą wolność były, dzielily
władzę: znam w Seymie moc Prawodawczą, za-
tym niechcę ią z władzą wykonywającą połączyć.

Nie jest tu pora, abym przez moc Prawa
miał powinnością kogo polecać, gdyż ani Pie-
częć, ani Buława teraz nie wakuie, rzecz tyl-
ko o exekwowanie Prawa, i oddalenie sprawie-
dliwego na nas uskarżania się idzie.

XVIII. 2. 875.

XVII-2 875